

Hoavin'i Amerika sy ny 18 Jolay 2020 - Laharana Fahatelo

Sambatra ny maso izay mahita sy ny sofina izay mandre

Jeff Pippenger

2023-08-25

Ny tsipiky ny hetsika fanavaozana dia fanalahidy hahatakarana ny “kotro-baratra fito” ao amin’ny Apokalypsy toko faha-folo. Ny “kotro-baratra fito” dia maneho ny tantaran’ny fanomezana hery ny hafatry ny anjely voalohany nanomboka tamin’ny 11 Aogositra 1840 ka hatramin’ny Fahadisoam-panantenana Lehibe tamin’ny 22 Oktobra 1844. Ny toko faha-folo dia manome vavolombelona anatin’ny telo ao anatin’ny ilay toko mba hanohanana izany fahatakarana izany.

“Ny fihetsehana momba ny fihavian’i Kristy tamin’ny taona 1840–44 dia fanehoana be voninahitra ny herin’Andriamanitra; ny hafatry ny anjely voalohany dia nentina hatrany amin’ny toby misionera rehetra eran’izao tontolo izao, ary tany amin’ny firenena sasany dia nisy fahalianana ara-pivavahana lehibe indrindra izay mbola tsy nisy toy izany tany amin’ny tany rehetra hatramin’ny Fanavaozana tamin’ny taonjato fahenina ambin’ny folo; nefa ireo dia mbola ho vohozon’ny fihetsehana mahery eo ambanin’ny fampitandremana farany ataon’ny anjely fahatelo.” The Great Controversy, 611.

Ny hafatry ny anjely voalohany dia nentina ho amin’izao tontolo izao nanomboka tamin’ny taona 1840 sy manaraka. Uriah Smith dia maneho ny fahatakarana nananan’ireo mpisava lalana, mifanaraka amin’i Sister White. Eken’i Smith fa tonga tamin’ny 1798 ilay anjely voalohany, ary asehony fa io no anjely voalohany izay nidina tamin’ny 1840. Tsy tsikaritr’i Smith sy ireo mpisava lalana fotsiny ny fahasamihafana misy eo amin’ny fahatongavan’ny hafatra iray sy ny fanomezana hery azy. Lazain’i Smith mazava tsara fa rehefa napetraky ny anjelin’ny Apokalypsy folo teo ambonin’ny ranomasina ny tongotra iray ary teo ambonin’ny tany ny iray, dia nanondro izany ilay hafatra izay nentina ho amin’izao tontolo izao.

“Tamin’ny 1798, araka izany, dia nifarana ny fameperana ny amin’ny fanambarana fa efa akaiky ny andron’i Kristy; tamin’ny 1798 no niantombohan’ny fotoanan’ny farany, ary nesorina tamin’ny ilay boky kely ny tombo-kase. Hatramin’izany fotoana izany, araka izany, no nivoahan’ny anjely ao amin’ny Apokalypsy 14 nitory fa tonga ny ora fitsaran’Andriamanitra; ary hatramin’izany fotoana izany koa no nijoroan’ny anjely ao amin’ny toko faha-10 teo ambonin’ny ranomasina sy ny tany, ka nianiana fa tsy hisy andro intsony. Tsy azo isalasalana ny maha-iray azy ireo; ary ny porofo rehetra entina hamaritana ny toeran’ny anankiray dia manan-kery mitovy koa amin’ny amin’ny ilay iray hafa. Tsy ilaintsika ny miditra amin’ny adivevitra eto mba hampisehoana fa ny taranaka ankehitriny no mahita ny fahatanterahan’ireo faminiana roa ireo. Tamin’ny fitoriana ny fiavian’i Kristy, indrindra indrindra hatramin’ny 1840 ka hatramin’ny 1844, no nanombohan’ny fahatanterahany feno sy amin’ny an-tsipiriany. Ny toerana ijoroan’io anjely io, tongotra iray eo ambonin’ny ranomasina ary ny iray hafa eo ambonin’ny tany, dia manambara ny halehiben’ny fielezan’ny fanambarany an-dranomasina

sy an-tanety. Raha ho an'ny firenena iray monja no nikendrena io hafatra io, dia ho ampy raha teo ambonin'ny tany ihany no nijoroan'ily anjely. Nefa manana tongotra iray eo ambonin'ny ranomasina izy, ka avy amin'izany no ahafahantsika manatsoaka hevitra fa hiampita ny ranomasimbe ny hafany, ary hivelatra ho any amin'ireo firenena samihafa sy fizaràn-tany manerana izao tontolo izao; ary io fanatsoahan-kevitra io dia vao mainka hamafisin'ny zava-misy fa ny fanambarana ny fiavian'i Kristy, voalaza etsy ambony, dia tonga tany amin'ny toeram-piasan'ny misiona rehetra eran-tany. Mbola hodinihina bebe kokoa izany eo ambanin'ny toko faha-14." Uriah Smith, *Thoughts on Daniel and the Revelation*, 521.

Noho izany, ny andininy voalohany ao amin'ny toko fahafolo dia manondro ny 11 Aogositra 1840, satria tamin'izany fotoana izany no nifaranan'ily fiakaran'ny fahefan'ny Ottomanina izay efa voalaza mialoha, araka ny faminaniana ao amin'ny Apokalypsy toko fahasivy. Hoy i Rahavavy White:

"Tamin'ny taona 1840 dia nisy fahatanterahan'ny faminaniana iray hafa niavaka, izay nampihetsi-po ny sain'ny maro. Roa taona talohan'izany, Josiah Litch, iray tamin'ireo mpitondra fivavahana lehibe nitory ny fiavian'i Kristy fanindroany, dia namoaka fanazavana momba ny Apokalypsy 9, ka naminany ny firodanan'ny Fanjakana Ottomanina. Araka ny kajy nataony, io fahefana io dia ho resy... amin'ny 11 Aogositra 1840, izay fotoana antenaina haharava ny fahefana Ottomanina ao Constantinople. Ary mino aho fa ho hita fa izany tokoa no zava-misy."

"Tamin'ny fotoana voafaritry indrindra, i Torkia, tamin'ny alalan'ny ambasadaorony, dia nanaiky ny fiarovana'ireo hery mpiara-dia tao Eoropa, ka dia nametraka ny tenany ho eo ambany fifehezan'ireo firenena kristiana. Ny zava-nitranga dia nanatanteraka marina tokoa ilay faminaniana. Rehefa fantatra izany, dia maro be no resy lahatra ny amin'ny fahamarinan'ireo foto-kevitra ny fandikana ara-paminaniana noraisin'i Miller sy ireo namany, ary tosika mahatalanjona no nomena ny hetsika momba ny fihavian'ny Tompo. Ireo lehilahy manam-pahaizana sy manana toerana dia niombona tamin'i Miller, na tamin'ny fitoriana na tamin'ny famoahana an-tsoratra ny heviny, ary hatramin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844 dia niely haingana ny asa." *The Great Controversy*, 334, 335.

Andininy voalohany amin'ny toko fahafolo dia 1840, ary ao amin'ny andininy fahafolo dia hitantsika i Jaona mangidy fahadisoam-panantenana tamin'ny 22 Oktobra 1844. I Jaona dia naneho ireo izay nitondra ny hafatry ny boky kely ho amin'izao tontolo izao, kanjo niafara tamin'ny fijaliana noho ny fahadisoam-panantenana mangidy tamin'ny 22 Oktobra 1844. Ny andininy voalohany ka hatramin'ny andininy fahafolo dia maneho ny tantara tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844. Izany no iray amin'ireo vavolombelona anatin'ny ao anatin'ny toko fahafolo.

Ny vavolombelona iray hafa dia i Jaona, izay nihinana ilay boky kely, ary mamany teo am-bavany izany, maneho ny faneken'ny hafatry ny 11 Aogositra 1840; ary avy eo dia nivadika mangidy tao an-kibony izany tamin'ny Fahadisoam-panantenana Lehibe tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Ary nalaiko teo an-tanan'ily anjely ilay boky madinika ka nohaniko; ary tao am-bavako dia mamany tahaka ny tantely izany; fa nony vao nohaniko, dia nangidy ny kiboko. Apokalypsy 10:10.

Ny andininy fahafolo dia maneho ao anatin'ny andininy iray ihany ny tena tantaran'ny 1840 ka hatramin'ny 1844. Izany no vavolombelona anatin'ny faharoa ao anatin'ity toka ity fa ny “kotrokorana fito” dia maneho io tantara io. Efa nofaritan-dRahavavy White sahady fa ny “kotrokorana fito” dia maneho fandaharana iray momba ireo toe-javatra nitranga teo ambanin'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa. Nifarana tamin'ilay fahadisoam-panantenana lehibe ny hafatry ny anjely faharoa, koa ny “kotrokorana fito” dia maneho io tantara io ihany indrindra. Vavolombelona anatin'ny telo no manohana ny fahamarinana fa ny tantara nanomboka ny 11 Aogositra 1840 ka hatramin'ny Fahadisoam-panantenana Lehibe tamin'ny 22 Oktobra 1844 no tantara ara-paminaniana asongadina ao amin'ny Apokalypsy toka fahafolo.

Ary amin'ny andininy farany dia, mifanaraka amin'ny fahamarinana mifandray amin'ireo “kotrokorana fito”, dia omena ny didy mba hanehoana ny hafatra, ary tsy maintsy haverina mihitsy izany tantara izany.

Ary hoy izy tamiko hoe: Tsy maintsy maminany indray ianao eo anatrehan'ny firenena maro sy ny jentilisa sy ny fiteny ary ny mpanjaka. Apokalypsy 10:11.

Ny kotro-baratra fito dia manondro fa ny fiandohan'ny Advantisma, nanomboka tamin'ny fotoana nampahery ny hafatra izay nofahana tamin'ny “fotoan'ny farany”, dia haneho an-tsary ny fiakaran'ny Advantisma, rehefa hampaherezin'ny fidinana—tsy ny anjelin'ny Apokalypsy toka faha-10, fa ny anjely midina ao amin'ny Apokalypsy toka faha-18—ilay hafatra izay nofahana tamin'ny 1989. Nidina tamin'ny 11 Septambra 2001 ny anjelin'ny Apokalypsy toka faha-18, ary ankehitriny isika dia manakaiky ny famaranana ny famerimberenana ara-tantara ny taona 1840 hatramin'ny 1844.

Efa anaty sehatra ampahibemaso nandritra ny taona maro ireo fanamarihana ireo momba ny toka fahafolo. Ny zavatra izay tsy mbola voamarika raha tsy tato ho ato dia izao: ao anatin'izany tantara masina izany dia misy tantara masina hafa koa izay voarakitra ao anatin'ny. Ireo izay manaiky ny foto-kevitra ny Alfa sy Omega, izay mampifandray ny faran'ny zavatra iray amin'ny fiandohan'ny zavatra iray, ihany no hahafantatra izany tantara izany. Ny tantara voarakitra ao anatin'ny tantara masina dia manomboka amin'ny fahadisoam-panantenana iray ary mifarana amin'ilay Fahadisoam-panantenana Lehibe. Ny tantaran'ny 1843 ka hatramin'ny 1844 dia tsipika manokana eo amin'ny tantara, ao anatin'ny tantaran'ny 1840 ka hatramin'ny 1844 nefa miavaka aminy. Samy miresaka io tsipika ara-tantara io na Rahavavy White na Kristy.

“Ny hafatra rehetra nomena tamin'ny taona 1840–1844 dia tsy maintsy hatao mahery vaika ankehitriny, fa maro ny olona no very lalana. Ny hafatra dia tsy maintsy hoentina any amin'ny fiangonana rehetra.

Hoy Kristy nanao hoe: “Sambatra ny masonareo, fa mahita; ary ny sofinareo, fa mandre. Fa lazaiko aminareo marina tokoa: maro ny mpaminany sy ny olo-marina no naniry hahita izay zavatra hitanareo, nefa tsy nahita; ary handre izay zavatra renareo, nefa tsy nandre” [Mat. 13:16, 17]. Sambatra ny maso izay nahita ny zavatra izay hita tamin'ny 1843 sy 1844.

“நற்செய்தி அளிக்கப்பட்டத. காலத்தின் அடையாளங்கள் நிறுவேற்றிக்கொண்டிருக்கிறபடியால், அந்தச் செய்தியை மறபடியும்

அறிவிப்பதில் எந்தத் தாமதமும் இரக்கக் கூடாத; நிறைவுக்காலப் பணி செய்யப்பட வண்டும். சுறுகிய காலத்திலே ஒரு மகத்தான பணி செய்யப்படும். தவேனடைய நியமிப்பின்படி விரைவில் ஒரு செய்தி அளிக்கப்படும்; அத பரெம் மிக்கமாகப் பரெகும். அப்பொழுது தானியலே தன் பங்கில் நின்று, தன் சாட்சியை அளிப்பார்.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Ny “mpaminany sy ny marina dia naniry hahita izany zavatra izany” izay “hita tamin’ny taona 1843 sy 1844.” Niresaka io tantara masina io Jesosy ao amin’ny filazantsara roa, saingy samy tao anatin’ny sehatra samy hafa ny firesahana tsirairay.

Ary zavatra maro no nolazainy taminy tamin’ny fanoharana ka hoy Izy: Indro, nisy mpamafy nivoaka hamafy; ary raha namafy izy, ny sasany tamin’ny voa dia latsaka teny amoron-dalana, ka tonga ny voro-manidina dia nihinana azy; ary ny sasany latsaka tamin’ny tany be vato, izay tsy nananany tany betsaka; dia nitsimoka niaraka tamin’izay izy, satria tsy lalina ny tany; fa nony nipoaka ny masoandro, dia nalazo izy; ary satria tsy nanam-paka, dia ritra. Ary ny sasany latsaka teny amin’ny tsilo; dia naniry ny tsilo ka nangeja azy; fa ny sasany kosa latsaka tamin’ny tany tsara, ka namoa, ny sasany zato heny, ny sasany enimpolo heny, ary ny sasany telo-polo heny. Izay manan-tsofina ho enti-mihaino, aoka izy hihaino. Ary ny mpianatra nanatona ka nanao taminy hoe: Nahoana no fanoharana no itenenanao aminy? Dia namaly Izy ka nanao taminy hoe: Satria ianareo no nomena hahalala ny zava-miafin’ny fanjakan’ny lanitra, fa izy ireo kosa tsy nomena izany. Fa izay manana dia homena, ka hanam-be izy; fa izay tsy manana kosa, na dia izay ananany aza dia hesorina aminy. Koa izany no itenenako aminy amin’ny fanoharana: satria mahita izy, nefa tsy mahita; ary mandre izy, nefa tsy mandre, na koa mahalala. Ary tanteraka aminy ny faminanian’i Esaias izay manao hoe: Amin’ny fandrenesana no handrenesanareo, nefa tsy ho azonareo; ary amin’ny fahitana no hahitanareo, nefa tsy ho tsapanareo; fa ny fon’ity firenena ity efa donto, ary ny sofiny saro-pandrenesana, ary ny masonry no tampenany; fandrao mba hahita amin’ny masonry izy, sy handre amin’ny sofiny, ary hahafantatra amin’ny fony, ka hiverina izy, dia hositrano. Fa sambatra ny masonareo, satria mahita; ary ny sofinareo, satria mandre. Fa lazaiko aminareo marina tokoa fa mpaminany maro sy olo-marina maro no naniry hahita izao zavatra hitanareo izao, nefa tsy nahita; ary handre izao zavatra renareo izao, nefa tsy nandre. Matio 13:3–17.

I Jesosy ao amin’ny Matio, raha niresaka ny amin’ny vokatry ny Tenin’Andriamanitra, sady niantso ny olona mba “hihaino,” dia nanondro fa ireo Laodiseana izay mandà ny hafatra izay nirian’ny mpaminany ho hita dia noresahina tandindona ao amin’ny Isaia toko fahaenina. Future for America dia efa nampiseho matetika ny Isaia enina tao anatin’ny tontolon-kevitra ny 11 Septambra 2001, satria tamin’ny fanafihan’ny finoana silamo tamin’io daty io no nidinan’ily anjely mahery ao amin’ny Apokalypsy valo ambin’ny folo ka nanazava ny tany tamin’ny voninahiny. Mifanaraka avokoa ny mpaminany rehetra, ary ao amin’ny andininy fahatelo amin’ny Isaia enina no ahitantsika ny firesahana mivantana an’ily anjely mihitsy.

Tamin’ny taona nahafatesan’i Ozia mpanjaka no nahitako ny Tompo nipetraka teo ambonin’ny seza fiandrianana, avo sady asandratra; ary ny moron’akanjony nameno ny tempoly. Teo amboniny nisy serafima nitsangana; samy nanana elatra enina avy izy rehetra: ny roa

nanaronany ny tavany, ny roa nanaronany ny tongony, ary ny roa nanidinany. Ary niantso ny iray tamin'ny iray ka nanao hoe: Masina, masina, masina Jehovah, Tompon'ny maro; heniky ny voninahiny ny tany rehetra. Isaia 6:1–3.

Hazavaina amin'ny voninahiny ny tany rehefa midina ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo, ary manome fanalahidy lehibe iray hafa i Isaia rehefa ampahafantariny antsika fa tamin'ny taona nahafatesan'i Ozia mpanjaka no nisehoan'ny fahitany ny fitoerana masina. Efa niezaka hanao ny asan'ny mpisorona tao anatin'ny tempoly i Ozia mpanjaka. Mpisorona valopolo sy ny mpisoronabe no nanohitra azy tsy hanao izany mandra-pikapohan'ny Tompo azy tamin'ny habokana teo amin'ny handriny. Nandray ny mariky ny bibidia izy noho ny fiezahany hampiray ny fahefan'ny fanjakana nananany amin'ny fahefan'ny fiangonana. Tsy maty avy hatrany izy; nesorina teo amin'ny seza fiandrianana izy ka nosoloina, ary nony afaka fotoana dia maty ihany tamin'ny 11 Septambra 2001. Maty tsikelikely ny fiangonana Advantista, tahaka ny nahafaty tsikelikely ny fiangonana jiosy tamin'ny andron'i Kristy. Fa tamin'ny 11 Septambra 2001 dia tonga tamin'ny farany ny Advantisma izay efa nandà sahady ny hafatra ao amin'ireo andininy enina farany ao amin'ny Daniela toko faha-iraka ambin'ny folo, amin'ny maha-tandroka protestanta an'i Etazonia azy; ary ireo izay asehon'i Isaia dia nantsoina tamin'izay hitondra ny hafatra izay asehon'ny feo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo.

Dia Azaria, mpisorona, dia niditra nanaraka azy, ary niaraka taminy nisy mpisoron'i Jehovah valopolo lahy, lehilahy mahery fo. Ary nanohitra an'i Ozia mpanjaka izy ireo ka nanao taminy hoe: Tsy anjaranao, ry Ozia, no handoro ditin-kazo manitra ho an'i Jehovah, fa anjaran'ny mpisorona, dia ny taranak'i Arona, izay nohamasinina handoro ditin-kazo manitra izany; mivoaha hiala amin'ny fitoerana masina, fa efa nandika lalàna ianao; ary tsy ho voninahitra ho anao avy amin'i Jehovah Andriamanitra izany. Dia tezitra Ozia, sady nisy fitondrana fandroana ditin-kazo manitra teny an-tànany handoroany ditin-kazo manitra; ary raha mbola tezitra tamin'ny mpisorona izy, dia nipoitra teo amin'ny handriny teo anatrehan'ny mpisorona tao an-tranon'i Jehovah ny habokana, teo anilan'ny alitara fandroana ditin-kazo manitra. Ary Azaria mpisoronabe mbamin'ny mpisorona rehetra nijery azy, ka, indro, efa boka teo amin'ny handriny izy; dia noroahiny hiala teo izy; eny, izy tenany koa dia faingana nivoaka, satria Jehovah efa namely azy. Ary Ozia mpanjaka dia boka mandra-pahatongan'ny andro nahafatesany, ka nonina tao an-trano nitokana izy, satria boka; fa voaroaka tsy ho ao an-tranon'i Jehovah izy; ary Jotama zanany no niadidy ny tranon'ny mpanjaka sady nitsara ny vahoakan'ny tany. 2 Tantara 26:17–21.

Zava-dehibe ny manaiky fa nesorina tamin'ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ny tandroky ny Protestantisma tamin'ny 11 Septambra 2001, satria misy singa fototra telo amin'ny famohana ny hafatry ny Apokalypsy amin'ny andro farany. Ny iray dia ny tantara mifanandrify amin'ny tandroky ny Repoblikanisma sy ny tandroky ny Protestantisma. Ny singa iray hafa izay tsy maintsy ekena dia ny lanjan'ireo fiangonana fito, ary mazava ho azy fa ny fahatelo dia ny “kotrokorana fito.” Ireo singa ara-paminaniana telo ireo no mandrafitra ny hafatra izay avoha, ary ilaina ny manaiky fa tahaka ny nandalovana ny fiangonana Jiosy tamin'ny andron'i Kristy, dia nandalovana koa ny Advantisma amin'ny “andro farany.”

I Isaia dia manolo-tena hitondra hafatra ho an'ny vahoaka voafidin'Andriamanitra izay tsy nahatoky tamin'ny androny, ary i Jesosy kosa mampiasa ireo teny ireo ihany hiatrehana izany toe-javatra izany koa amin'ny androny. Vahoaka voafidy ao amin'ny fanekena no lalovana fotsiny, ary mandà ny “hihaino” izy ireo mba ho sitrana.

Ary hoy Izy nanao hoe: Mandehana, ka lazao amin'ity firenena ity hoe: Mihainoa tokoa, nefa aza mahafantatra; ary mijere tokoa, nefa aza mahazo. Ataovy matavy ny fon'ity firenena ity, ary ataovy mavesatra ny sofiny, ary tampeno ny masonry; fandrao mahita amin'ny masonry izy, ka mandre amin'ny sofiny, ary mahazo amin'ny fony, ka miova fo, dia ho sitrana. Isaia 6:9, 10.

Ny asa noraisin'i Isaia dia ilay asa noraisin'i Jaona sy Ezekielà rehefa nihinana ny boky kely izy ireo. Mitondra hafatry ny fananarana ho amin'ny vahoaka voafidy amin'ny fanekena izy ireo, izay eo am-pandroahana hivoaka avy amin'ny vavan'i Jehovah. Ny fanindroany nilazan'i Jesosy ny tantara izay nanirian'ny mpaminany sy ny marina ho hita dia voarakitr'i Lioka.

Ary ianao, ry Kapernaomy, izay nasandratra ho any an-danitra, dia haetry ho any amin'ny helo. Izay mihaino anareo dia mihaino Ahy; ary izay manamavo anareo dia manamavo Ahy; ary izay manamavo Ahy dia manamavo Izay naniraka Ahy. Ary ny fito-polo lahy dia niverina tamin'ny fifaliana ka nanao hoe: Tompo ô, na dia ny demonia aza dia manaiky anay amin'ny anaranao. Ary hoy Izy taminy: Izaho nahita an'i Satana latsaka avy tany an-danitra tahaka ny helatra. Indro, omeko anareo ny fahefana hanitsaka menarana sy maingoka ary handresy ny herin'ny fahavalo rehetra; ary tsy hisy zavatra hahazo anareo akory. Kanefa aza mifaly noho ny fanahin-dratsy manaiky anareo; fa mifalia kosa satria voasoratra any an-danitra ny anaranareo. Tamin'izany ora izany Jesosy dia nifaly tamin'ny Fanahy ka nanao hoe: Misaotra Anao Aho, Ray ô, Tompon'ny lanitra sy ny tany, satria nafeninao tamin'ny hendry sy ny mahira-tsaina izany zavatra izany, fa nasehonao tamin'ny zaza madinika; eny tokoa, Ray ô, fa izany no sitrakao. Ny zavatra rehetra dia natolotry ny Raiko Ahy; ary tsy misy mahalala izay maha-Izy ny Zanaka afa-tsy ny Ray; ary izay maha-Izy ny Ray dia tsy misy mahalala afa-tsy ny Zanaka sy izay tian'ny Zanaka hanehoana Azy. Ary nitodika tamin'ny mpianany Izy ka nanao mangingina hoe: Sambatra ny maso izay mahita izay zavatra hitanareo; fa lazaiko aminareo fa mpaminany sy mpanjaka maro no naniry hahita izay zavatra hitanareo, nefa tsy nahita; ary handre izay zavatra renareo, nefa tsy nandre. Lioka 10:15–24.

Mbola, ny tontolon-kevitra ny fitahiana mifandray amin'ireo izay manana tombontsoa hahita izay nirian'ny marina ho hita dia mikasika vahoaka voafidin'ny fanekena izay lalovana fotsiny nefa tsy mety “mihaino.” Manondro ny fanamelohan'i Kristy an'i Kapernaomy Rtoa White, izay tandindon'ny fandavana fahazavana lehibe, ary nasongadiny ny Advantisma tamin'ny nametrahany ny fananarana manohitra ny Advantisma ao anatin'ny [fononteny mahitsizoro.]

“Eo anivon'ireo izay milaza tena ho zanak'Andriamanitra, dia kely indrindra ny faharetana naseho, maro tokoa ny teny mangidy voalaza, ary be dia be ny fanamelohana navoaka tamin'ireo izay tsy mitovy finoana amintsika. Maro no nijery ireo izay ao amin'ny fiangonana hafa ho mpanota lehibe, kanefa tsy toy izany no fijerin'ny Tompo azy. Ireo izay mijery toy izany ny mambra ao amin'ny fiangonana hafa dia mila manetry tena eo ambanin'ny tànana mahery an'Andriamanitra. Ireo izay melohiny angamba dia nanana fahazavana kely ihany,

fotoana vitsy, ary tombontsoa vitsy. Raha nanana ny fahazavana izay nananan'ny maro tamin'ny mambra ao amin'ny fiangonantsika izy ireo, dia mety ho nandroso tamin'ny taha lavitra kokoa, ary ho naneho tsara kokoa ny finoany teo anatrehan'izao tontolo izao. Momba ireo izay mirehareha amin'ny fahazavany, nefa tsy mandeha ao aminy, dia hoy Kristy: 'Fa lazaiko aminareo: Ho moramora kokoa ny hiaretan'i Tyro sy Sidona amin'ny andro fitsarana noho ny hiaretanareo. Ary ianao, Kapernaomy [Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito, izay nandray fahazavana lehibe], izay nasandratra hatrany an-danitra [eo amin'ny lafiny tombontsoa], dia haetry hatrany amin'ny helo; fa raha tao Sodoma no natao ny asa lehibe izay natao tao aminao, dia ho naharitra mandraka androany izy. Fa lazaiko aminareo fa ho moramora kokoa ny hiaretan'ny tanin'i Sodoma amin'ny andro fitsarana noho ny hiaretanao.' Tamin'izany andro izany Jesosy namaly ka nanao hoe: 'Misaotra Anao Aho, ry Raiko, Tompon'ny lanitra sy ny tany, satria nafeninao tamin'ny hendry sy ny manan-tsaina [araka ny fiheverany ny tenany] izany zavatra izany, fa nasehonao tamin'ny zaza madinika.'"

"Ary ankehitriny, noho ianareo efa nanao izany zavatra rehetra izany, hoy Jehovah, sady Izaho niteny taminareo, nifoha maraina ka niteny, nefa tsy nihaino ianareo; ary Izaho niantso anareo, nefa tsy namaly ianareo; koa hataoko amin'ity trano ity, izay antsoina amin'ny anarako, izay itokianareo, sy amin'ny fitoerana izay nomeko anareo sy ny razanareo, tahaka izay nataoko tamin'i Silo. Ary haripako tsy ho eo imasoko ianareo, tahaka ny nandroahako ny rahalahinareo rehetra, dia ny taranak'i Efraima rehetra." Review and Herald, 1 Aogositra 1893.

Ny "asa lehibe" izay efa natao tao amin'ny Advantisma dia ireo asa izay nirian'ny olo-marina sy ny mpaminany ho hita sy ho re. Ireo asa lehibe ireo dia naseho tao amin'ny tantaran'ny taona 1843 sy 1844, rehefa notoriana ny hafatry ny Antso amin'ny Mamatonalina. Ny Advantisma dia nandà ny tantarany, ary indrindra ny tantaran'ny taona 1843 sy 1844. Tantara iray izay manomboka sy mifarana amin'ny fahadisoam-panantenana, ary koa tantara iray izay nokasaina hitarika azy ireo ho any amin'ny tany izay nohavaozina.

"Teo aoriana, teny am-piandohan'ny lalana, dia nisy hazavana mamirapiratra natsangana, izay nolazain'ny anjely tamiko fa ny 'antso tamin'ny misasakalina.' Io hazavana io dia namirapiratra nanaraka ny lalana manontolo, ka nanazava ny tongotr'izy ireo, mba tsy ho tafintohina izy."

"Raha nibanjina mafy an'i Jesosy, Izay teo anoloan'izy ireo indrindra, nitarika azy ho any an-tanàna, dia voaaro izy. Kanjo vetivety dia nisy sasany reraka ka nanao hoe lavitra loatra ny tanàna, ary nanantena izy fa efa tokony ho tafiditra tao aloha. Dia nampahery azy ireo Jesosy tamin'ny nananganany ny sandriny ankavanana be voninahitra; ary avy tamin'ny sandriny no nivoahan'ny fahazavana iray izay nihevingevina teo ambonin'ny antokon'ny Advento, ka niantso mafy izy ireo hoe: 'Haleloia!' Ny hafa kosa, tamin-kadalana, nandà ny fahazavana tao aoriany, ka nilaza fa tsy Andriamanitra no nitarika azy hatramin'izao lavitra izao. Dia maty ilay fahazavana tao aoriany, ka namela ny tongony tao anatin'ny aizina tanteraka, ary tafintohina izy ka tsy nahita intsony ny marika sy Jesosy, ary nianjera niala tamin'ny lalana ho any amin'ilay tontolo maizina sy ratsy fanahy etsy ambany." Early Writings, 15.

Ny ambaran'ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda ankehitriny dia ny tantaran'ny taona 1843 sy 1844. Ny "kotrokorana fito" dia maneho ny taona 1840 hatramin'ny 1844, nefa io vanim-potoana

io dia ahitana tantara tena manokana izay efa nanehoana aloka hatramin'ny fiandohan'ny tantaran'ny fanekena. Ny hetsika fanavaozana tsirairay dia mifanaraka sy mifanindran-dalana, ka samy manana ireo marika famantarana mitovy avokoa. Raha samy hafa izy ireny, dia hamorona tetika fanafihana hafa ho an'ny hetsika fanavaozana tsirairay i Satana; nefa tsy manao izany velively izy.

“Nefa tsy nijanona tsy nanao na inona na inona Satana. Koa tamin'izany dia niezaka hanao izay efa notadiaviny hatao tamin'ny hetsika fanavaozana rehetra izy—dia ny hamitaka sy handringana ny vahoaka amin'ny fanolorana hosoka ho solon'ny asa marina. Tahaka ny nisy Kristy sandoka tamin'ny taonjato voalohany amin'ny fiangonana kristiana, dia toy izany koa no nitsanganan'ny mpaminany sandoka tamin'ny taonjato fahenina ambin'ny folo.” The Great Controversy, 186.

Ny hevi-dehibe tena ilaina ao amin'ity andalana ity, araka ny hafatra ankapobeny izay zaraintsika, dia izao: rehefa nitsahatra tsy nitondra intsony ny akanjom-pahefan'ny Fivavahana Protestanta ny Advantisma, ary nesorina taminy tanteraka izany tamin'ny 11 Septambra 2001, dia mbola manizingizina ihany izy fa izy no hetsika sisa izay manambara ny antso mafy ataon'ny anjely fahatelo. Kanefa izy no sandoka. Raha tsy fantatrao izay hetsika mitondra ankehitriny ny tandroky ny Fivavahana Protestanta, dia saika tsy azo atao mihitsy ny mahatakatra ny fitoviana mifanandrify eo amin'ireo tandroka roa ao Etazonia.

Ny tantaran'ny taona 1843 sy 1844 dia aseho ao anatin'ny hetsika fanavaozana rehetra, ary ankehitriny dia hampiasaintsika ny fiandohan'ny Isiraely fahiny amin'ny maha-vahoaka nofidin'Andriamanitra azy sy ny fiafaran'ny Isiraely amin'ny maha-vahoaka nofidin'Andriamanitra azy, mba hanehoana toy izany koa ny amin'ny Isiraely maoderina, ka ny fifantohana dia amin'ny taona 1843 sy 1844 araka ny anehoana izany ao amin'ny tsipika tsirairay amin'ny hetsika fanavaozana.

Naminany i Mosesy fa hanangana Mpaminany tahaka azy ny Tompo, ary Jesosy izany Mpaminany izany. Lioka ao amin'ny Asan'ny Apostoly dia manamafy fa Jesosy no nahatanteraka ny faminanian'i Mosesy.

Jehovah Andriamanitrao hampitsangana Mpaminany ho anao avy eo afovoanao, avy amin'ireo rahalahinao, tahaka ahy; Izy no hohenoinareo. Deuteronomia 18:15.

Izy no mpaminany izay tokony hohenointsika.

Fa hoy Moses marina nilaza tamin'ny razana hoe: Mpaminany tahaka ahy no hatsangan'i Jehovah Andriamanitrareo ho anareo avy amin'ny rahalahinareo; izy no hohenoinareo amin'izay rehetra holazainy aminareo. Ary izao no hiseho: ny fanahy rehetra izay tsy hihaino izany Mpaminany izany dia hofongorana tsy ho isan'ny olona. Eny, ary ny mpaminany rehetra hatramin'i Samoela sy izay nanaraka azy, dia izay rehetra niteny, no efa naminany koa ny amin'izao andro izao. Hianareo no zanakany ny mpaminany sy ny fanekena izay nataon'Andriamanitra tamin'ny razantsika, fony Izy niteny tamin'i Abrahama hoe: Ary amin'ny taranakao no hitahiana ny firenena rehetra ambonin'ny tany. Ho anareo aloha Andriamanitra, rehefa nanangana an'i Jesosy Zanany, dia naniraka Azy hitahy anareo, amin'ny

hampialana ny tsirairay aminareo hiala amin'ny faharatsiany. Asan'ny Apostoly 3:22–26.

Ny tsipika fanavaozana an'i Kristy dia manomboka amin'ny fotoan'ny farany, tahaka ny tsipika fanavaozana rehetra. Ny “fotoan'ny farany” tamin'ny andron'i Kristy dia ny nahaterahany. Ny Soratra Masina dia manondro fa tamin'ny nahaterahany dia nisy fitomboan'ny fahalalana, mifanaraka amin'ny famaritana ny “fotoan'ny farany” ao amin'ny bokin'i Daniela. Na ireo mpiandry ondry, na ireo olon-kendry avy any atsinanana, na i Heroda tezitra, na i Ana sy Simeona tao amin'ny tempoly, dia nisy fitomboan'ny fahalalana tamin'ny nahaterahany. Tamin'izany fotoana izany dia nolalovina ny fitarihan'ny fiangonana jiosy. Nisy fandroahana tsikelikely, saingy nanomboka tamin'ny fandavan'izy ireo ny hafatra izay novahana tombo-kase tamin'ny fotoan'ny farany.

“Tsy fantatr'olombelona izany, nefa mameno fifaliana ny lanitra ny vaovao. Amin'ny fahalianana lalindalina kokoa sy feno fangoraham-po kokoa no itarihan'ireo zava-mananaina masina avy amin'ny tontolon'ny mazava ho ety an-tany. Mihamazava kokoa izao tontolo izao manontolo noho ny fanatrehany. Eo ambonin'ny havoanan'i Betlehema dia mivory ny antokon'anjely tsy tambo isaina. Miandry ny famantarana izy ireo mba hanambara ny vaovao mahafaly amin'izao tontolo izao. Raha nahatoky tamin'ny adidiny ireo mpitarika teo amin'ny Isiraely, dia ho afaka niombona tamin'ny fifaliana tamin'ny fitoriana ny nahaterahan'i Jesosy izy. Kanefa ankehitriny dia nolalovina izy ireo.” Ilay Fitiavan'i Kristy, 47.

Ny fitarihana ny Advantisma dia nolalovana tamin'ny 1989, rehefa tanteraka ny Daniela 11:40. Ny “fotoanan'ny farany” teo amin'ny tantaran'i Mosesy, izay tandindon'i Jesosy, dia ny nahaterahany, izay nahazoan'ny fianakaviany, ary taorian'izany ny zanakavavin'i Farao, fitomboan'ny fahalalana momba an'i Mosesy zaza. Ny anarany, mazava ho azy, dia midika hoe “voavonjy avy ao anaty rano,” ary i Jesosy dia midika hoe “Jehovah no mamonjy.”

Aorian'ny “fotoanan'ny farany,” ny tsipika fanavaozana rehetra dia maneho teboka iray izay anaovana ho hafatra voalamina ny fahalalana izay nampitomboina tao amin'izany tantara manokana izany, mba hahafahana mitondra izany ho vavolombelona eo anatrehan'ny taranaka izay ho tompon'andraikitra amin'ny fahazavana izay novahana tombo-kase tamin'ny fotoanan'ny farany.

Jaona Mpanao-batista no nanamafy tamin'ny fomba ofisialy ny hafatr'i Kristy, ary ny hafatr'i Mosesy kosa dia nohamafisina tamin'ny fomba ofisialy tamin'ny taona fahefapolo niainany, fony izy niezaka hanafaka ny Isiraely hiala tao Egipta tamin'ny herin'ny tenany. Ny hafatry ny fanafahana avy any Egipta dia efa voarakitra ampahibemaso ankehitriny.

Efapolo taona tatỳ aoriana, ny hafatr'i Mosesy dia nohamafisina teo amin'ilay roimemy nirehitra ary notronin'ny famantarana roa ny maha-Andriamanitra an'Andriamanitra, izay nasehon'ilay tehina nivadika ho menarana sy ilay tana boka izay nosintonin'i Mosesy niala tao an-tratran'ny. Ny hafatr'i Jesosy dia nohamafisina tamin'ny batisany, izay notronin'ny famantarana roa ny maha-Andriamanitra, dia ny feon'ny Ray sy ny Fanahy Masina. Ny marika manaraka eo amin'ireo tantara roa ireo dia maneho ny fahadisoam-panantenana voalohany, ny fotoana niandrasana, ny fahatongavan'ny anjely faharoa na 1843.

Ny fahadisoam-panantenana teo amin'ny tsipik'i Mosesy dia nasehon'ny zava-nitranga tamin'ny vadiny, raha nidina ny anjely hamono an'i Mosesy noho izy tsy namora ny zanany. Noho ny tahotra dia i Zipora mihitsy no nanao izany fombafomba izany tamin'ny zanany. Hadinon'i Mosesy ny namora ny zanany! Ilay famantarana mihitsy ny fanekena izay nomena an'i Abrahama no hadinon'i Mosesy. I Abrahama rain'ny finoana dia efa namelabelatra mialoha ny faminania momba ny fahababoan'ny Hebreo sy ny fanafahana azy tao Egipta sy hiala avy any Egipta, ary io faminania io dia tsy maintsy ho tanterahina manokana tamin'ny alalan'i Mosesy, nefa hadinon'i Mosesy ny namora ny zanany. Tamin'izay fotoana izay dia nampodin'ny Mosesy hiverina hiara-monina amin-drainy i Zipora mandra-pahatapitry ny fanafahana. Nijanona tany Midiana izy mandra-pitarik'i Mosesy ny zanak'Isiraely hamakivaky ny ranomasin'i Ranomasina Mena, izay ampahafantar'ny apostoly Paoly antsika fa tandindon'ny batista, dia ilay fombafomba izay nisolo ny famorana mihitsy. Aza diso an'izany hevitra izany. Ny fahatongavan'ily waymark maneho ny anjely faharoa ao amin'ny tantaran'i Mosesy, ilay waymark izay miteraka ny fahadisoam-panantenana voalohany ao amin'izany tantara izany, dia fandavana ny fitsipika fototra indrindra amin'ny fifandraisan'ny faneken'i Abrahama amin'Andriamanitra.

Ny fahadisoam-panantenana voalohany teo amin'ny lalan'i Kristy dia ny nahafatesan'i Lazarosy, izay ninoan'i Marta sy Maria fa tsy ho nitranga raha tsy nitaredretra i Jesosy mandra-pahafatin'i Lazarosy efa nandritra ny efatra andro. Lehibe tokoa ny fahadisoam-panantenana tamin'ny namelan'i Jesosy an'i Lazarosy, sakaizany akaiky, ho faty sy ho lo tao am-pasana, ho an'ireo anabavy roa tonta ihany no sady ho an'ny mpianatra koa. Kanefa ny fitsanganan'i Lazarosy tamin'ny maty dia tonga tombo-kasen'ny asa fanompoan'i Kristy manontolo.

“Tamin'ny nahataran'i Kristy tsy tonga tany amin'i Lazarosy dia nisy fikasana feno famindram-po ho an'ireo izay tsy nandray Azy. Nijanona Izy, mba amin'ny fananganana an'i Lazarosy tamin'ny maty no hanomezany porofo iray hafa ho an'ny vahoakany mafy hatoka sy tsy mino fa Izy tokoa no 'fitsanganana amin'ny maty sy fiainana.' Tsy nety nahafofy fanantenana rehetra ny amin'ily vahoaka Izy, dia ny ondry mahantra sy mirenireny amin'ny taranak'Isiraely. Torotoro ny fony noho ny tsy fibebahan'izy ireo. Noho ny famindram-pony dia nikasa Izy ny hanome azy ireo porofo iray hafa indray fa Izy no Mpanavao, Ilay hany afaka mampiharihary ny fiainana sy ny tsy nahafatesana. Izany dia ho porofo izay tsy ho azon'ny mpisorona adika vilana. Izany no anton'ny nahatarany tsy hankany Betania. Io fahagagana fara tampony io, dia ny fananganana an'i Lazarosy, no hampametran'Andriamanitra ny tombo-kaseny amin'ny asany sy amin'ny fitakiany ny maha-Andriamanitra Azy.” Ilay Fitiavana Mandresy, 529.

Ny fanisiana tombo-kase an'ireo iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo an'Andriamanitra dia aseho amin'ny tantaran'ny taona 1843 sy 1844, satria ampahafantarina antsika fa i Lazarosy no nitarika an'i Kristy ho any Jerosalema tamin'ny fidirana tamim-pandresena. Ny tantaran'io fidirana tamim-pandresena io no tantara ampiasain'i Rahavavy White hanehoana ny Antso Mamatonalina tamin'ny 1843 sy 1844. Tsy fahatakarana momba an'i Kristy nanana ny hery hanangana ny maty tamin'ny alalan'ny hery mahary an'Andriamanitra no tao. Niaiky i Maria sy Elizabeta fa fantany fa nanana ny hery hanangana an'i Lazarosy i Jesosy amin'ny trompetra farany, nefa tsy nahita izy ireo fa tena nanana ny hery hanangana azy teo no ho eo Izy. Nandà ilay fahamarinana indrindra

izay nahatongavany haseho tamin'ny batisany sy ny fahafatesany izy ireo, dia ny fiandohana sy ny fiafaran'ny asa fanompoany manokana naharitra telo taona sy tapany. Tsy nahita izy ireo raha tsy nesorina teo amin'ny fasana ny vato, tahaka ny hanesorana tatỳ aoriana ny tàmàny hiala amin'ny fahadisoana iray tao amin'ny tarehimarika sasany teo amin'ny tabilao 1843.

Rehefa nandeha nandefa an'i Zipora hiala amin'ilay ady efa ho avy amin'i Farao i Mosesy, dia nihaona taminy Aaronà zokiny lahy, ary izy roa lahy iraka ireo dia nandroso nankany Egipta ho solon-tenan'ny hafatry ny anjely faharoa. Talohan'ny nitondrana loza akory tamin'i Egipta dia nampitandrina an'i Farao i Mosesy fa raha tsy avelany hivoaka sy hivavaka i Isiraely, lahimatoan'Andriamanitra, dia hovanoin'Andriamanitra ny lahimatoan'i Egipta.

Ary hoy Jehovah tamin'i Mosesy: Raha handeha hiverina any Egipta ianao, dia tandremo mba hataonao eo anatrehan'i Farao ireo fahagagana rehetra izay napetrako eo an-tananao; nefa Izaho hanamafy ny fony, ka tsy havelany handeha ny olona. Ary holazainao amin'i Farao hoe: Izao no lazain'i Jehovah: Isiraely no zanako, dia lahimatoako indrindra; ary Izaho milaza aminao hoe: Alefaso ny zanako, mba hanompo Ahy izy; fa raha mandà tsy handefa azy ianao, indro, hovonoiko ny zanakao, dia ny lahimatoanao indrindra. Eksodosy 4:21–23.

Ny Antso Amin'ny Misasak'alina dia faminaniana izay ho tanteraka amin'ny hoavy.

“Tamin'ny fanafahana ny Isiraely avy tany Egipta dia naverina nodidiana indray ny fanokanana ny lahimatoa. Raha mbola teo ambanin'ny fanandevozan'ny Egiptiana ny Zanak'Isiraely, dia nandidy an'i Mosesy ny Tompo hankany amin'i Farao, mpanjakan'i Egipta, ka hilaza hoe: ‘Izao no lazain'i Jehovah: Isiraely no zanako, dia ny lahimatoako; ary hoy Izaho aminao: Alefaso ny zanako, mba hanompoany Ahy; fa raha mandà tsy handefa azy ianao, indro, hovonoiko ny zanakao, dia ny lahimatoanao.’ Eksodosy 4:22, 23.”

“Nampita ny hafany i Mosesy; kanefa ny navalin'ilay mpanjaka mpiavonavona dia hoe: ‘Iza moa Jehovah, no hekeko ny feony ka handefasako ny Isiraely handeha? Tsy mahalala an'i Jehovah aho, sady tsy handefa ny Isiraely handeha akory.’ Eksodosy 5:2. Niasa ho an'ny olony Jehovah tamin'ny alalan'ny famantarana sy fahagagana, ka nandefa fitsarana mahatsiravina tamin'i Farao. Farany dia nomena baiko ilay anjely mpandrava hamono ny lahimatoa, na ny an'ny olona na ny an'ny biby, teo amin'ny Egiptiana. Mba hotsimbinina anefa ny Isiraelita dia nasaina nametraka teo amin'ny tolam-baravarany ny ran'ny zanak'ondry novonoina izy. Tokony ho voamarika ny trano rehetra, mba rehefa tonga ilay anjely amin'ny iraka mahafaty ataony dia handalo ny tranon'ny Isiraelita.” Ilay Fitiavan'i Jesosy, 51.

Ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina ho an'i Farao dia nanondro ny fahafatesan'ny lahimatoa ho valin'ny fikomian'i Farao. Raha vantany vao voarakitra an-tsoratra ilay hafatra, dia naiditra tamin'i Egipta ireo loza, izay maneho ny herin'ny Antso amin'ny Misasakalina tamin'ny fahavaratry ny taona 1844. Ny hafatry ny Antso amin'ny Misasakalina dia namely ny tany manontolo tahaka ny onjan-dranomasina mahery tamin'ny fahavaratry ny taona 1844. Namakivaky an'i Egipta ireo loza, ary rehefa tonga ny fahafatesan'ny lahimatoa izay efa nampanantenaina, dia nisy antsoantso re tamin'ny misasakalina nanerana an'i Egipta.

Ary hoy Moses hoe: Izao no lazain'i Jehovah: Amin'ny misasakalina no hivoahako hankeo afovoan'i Egipta; ary ho faty ny lahimatea rehetra any amin'ny tany Egipta, hatramin'ny lahimatea i Farao izay mipetraka eo ambonin'ny seza fiandrianany ka hatramin'ny lahimatea ny ankizivavy manompo izay ao aorian'ny vato fikosoham-bary; ary ny lahimatea ny biby fiompy rehetra koa. Ary hisy fidradradrana lehibe manerana ny tany Egipta rehetra, izay tsy mbola nisy tahaka azy, sady tsy hisy tahaka azy intsony. Eksodosy 11:4-6.

Ny fidiran'i Kristy tamim-boninahitra tao Jerosalema dia nitarika ho amin'ny hazo fijalian'i Kalvary, ary ny mpianatr'i Kristy sy ireo mpanaraka Azy hafa dia niaina Fahadisoam-panantenana Lehibe.

“Tsy lehibe tahaka ny an'ny mpianatra ny fahadisoam-panantenany. Raha niditra tamim-pandresena tao Jerosalema ny Zanak'olona, dia nanantena izy ireo fa hosatrohina ho mpanjaka Izy. Nirohotra avy tany amin'ny faritra rehetra manodidina ny vahoaka ka niantso hoe: ‘Hosana ho an'ny Zanak'i Davida.’ Ary rehefa niangavy an'i Jesosy ny mpisorona sy ny loholona mba hampangina ny vahoaka, dia nanambara Izy fa raha mangina ireo, dia ny vato aza no hiantsoantso, satria tsy maintsy tanteraka ny faminaniana. Kanjo tao anatin'ny andro vitsy monja dia hitan'ireo mpianatra ireo ihany ny Tompony malalany, Izay ninoany fa hanjaka eo ambonin'ny seza fiandrianan'i Davida, ka nahantona teo ambonin'ny hazo fijaliana feno habibiana, teo anoloan'ny Fariseo mpaneso sy mpandatsa. Rava ny fanantenany ambony, ary nanjombona nanodidina azy ireo ny aizim-pahafatesana.” Testimonies, volume 1, 57, 58.

Ny fahadisoam-panantenana lehibe nanjo ny mpianatra sy ny Millerita dia aseho koa amin'ny alalan'ny toe-javatra nahatonga ny Hebreo ho voafandrika teo anelanelan'ny tafik'i Farao sy ny Ranomasina Mena.

«Mamirapiratra amintsika ny fahazavana voaangon'ny taona lasa rehetra. Ny tantaran'ny fanadinoan'ny Isiraely dia voatahiry ho fanazavana antsika. Amin'izao vanim-potoana izao dia naninjitra ny tanany Andriamanitra mba hanangona ho Azy vahoaka avy amin'ny firenena rehetra sy ny fokom-pirenena ary ny samy hafa fiteny rehetra. Tao amin'ny hetsika momba ny fiavian'i Kristy dia niasa ho an'ny lovary Izy, tahaka ny niasany ho an'ny Isiraelita tamin'ny nitarihany azy ireo nivoaka avy tany Egipta. Tamin'ilay fahadisoam-panantenana lehibe tamin'ny taona 1844 dia nozahan-toetra ny finoan'ny vahoakany, tahaka ny nisedrana ny an'ny Hebreo teo amin'ny Ranomasina Mena.» Testimonies, boky faha-8, 115, 116.

Zava-dehibe ny mahita fa, raha niditra tao Jerosalema i Kristy, ny tsindrimandrin'izany ora izany dia niteraka fipoahan'ny fiderana, izay notadiavin'ny Fariseo hampanginina. Ny ivon'ny antokon-kira fiderana dia ny filazana an'i Jesosy ho Zanak'i Davida, dia ilay tandindona indrindra izay nampiasain'i Kristy hanamarihana ny fiasaran'ny fifandraisany am-bava tamin'ireo Jiosy tia adihevitra madinika. Ny tena nahasosotra ny Jiosy indrindra dia ny fanekena fa, tamin'ny niantsoana an'i Jesosy hoe Zanak'i Davida, dia nanondro an-kolaka ny fidiran'i Davida mpanjaka tamin'ny fandresena tao Jerosalema izy ireo.

Tamin'ny tantaran'ny asan'i Davida nitondrany ny fiaran'ny fanekena ho any Jerosalema, ny fanomezam-pahefana ny hafatra dia nasehon'ny fanomezam-pahefana an'i Davida.

Ary Davida dia nandroso ka nihalehibe; ary Jehovah Andriamanitra ny maro no nomba azy. 2
Samuela 5:10.

Taorian'izany dia nanapa-kevitra Davida hitondra ny fiaran'ny fanekena ho any Jerosalema. Tamin'ny fitondrana ny fiara ho ao an-tanànan'i Davida dia nisy ny fahadisoam-panantenana, tahaka izay hita amin'ny tsipika fanavaozana rehetra. Oza, izay midika hoe hery ny anarany, na dia nahalala tsara aza fa tsy nahazo alalana hikasika ny fiara, dia nanao izany ihany. Ilay olana indrindra izay nampidirana ny fiara ho amin'ny fahababoana tamin'ny voalohany dia ny tsy fankatoavana ny sitrapon'ny Tompo izay nambarany, sy ny fireharehana momba ny hery mifamatotra amin'ny fiaran'Andriamanitra. Nefa Oza, lehilahy matanjaka an'i Davida, dia tsy nankatò, tahaka ny tsy nankatoavan'i Mosesy ny didin'ny famorana. Dia novonoina ho faty Oza, ary nitoetra teo ivelan'i Jerosalema ny fiara mandra-pahazoan'i Davida fa izay niambina ny toerana nitoeran'ny fiara taorian'ny nahafatesan'i Oza dia notahina. Avy eo Davida dia niainga indray hitondra ny fiara ho ao Jerosalema. Ary raha nandihy nankao Jerosalema Davida, dia hitan'ny vadiny ny fitanjahany ka diso fanantenana indrindra izy.

Andalana telo amin'ireo fihetsiketsehana fanavaozana izay samy miresaka ny amin'ny 1843 sy 1844, dia ilay fe-potoana izay nirian'ny lehilahy marina sy ny mpaminany hahita sy handre. Ny toetra mampiavaka ny fahatongavan'ily anjely faharoa, izay manamarika fotoana fiandrasana sy fahadisoam-panantenana, dia mora hita avokoa. Ny fahamarinana lalindalina kokoa dia mampiseho fa ny fahadisoam-panantenana dia tsy fahadisoam-pahatakarana tsotra fotsiny teo amin'i Mosesy, na Oza, na Marta sy Maria, fa fahadisoam-panantenana izay nifandray tamin'ny fandavana foto-kevitra fototra iray mifamatotra amin'ily tantara tena nisehoan'izany fahadisoam-panantenana izany. Ho an'i Mosesy dia ny famantarana ny famorana izany; ho an'i Oza dia ny fireharehana sahisahy mikasika ny didin'Andriamanitra momba ny fiara; ho an'i Marta sy Maria dia ny tsy fahampian'ny finoana ny herin'i Kristy mpamorona amin'ny fananganana amin'ny maty.

Tamin'i Mosesy, ny lohahevitra tena ivon'ny asany dia ny fanorenana fifandraisan'ny fanekena amin'ny vahoaka voafidy, kanefa hadinon'i Mosesy ny famantaran'izany fanekena izany. Tamin'i Oza, dia ilay foto-kevitra mihitsy momba ny fahamasinan'ny lalàn'Andriamanitra, izay naseho tao amin'ny fiara. Tamin'i Marta sy Maria, dia ilay ivon'ny asan'i Kristy mihitsy, manomboka amin'ny batisany, ary mifarana amin'ny nahafatesany sy ny fandevenana ary ny fitsanganany tamin'ny maty, araka izay notandindominina teo am-piandohan'ny asany. Ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin'ny 1843 dia nateraky ny fahadisoana tamin'ny tarehimarika sasany teo amin'ny tabilao izay fanatanterahana ny faminanian'i Habakoka. Ilay fahadisoana dia nahakasika ny foto-kevitra fototra indrindra tamin'ny hetsika Millerita—ny foto-kevitra ny andro ho taona iray.

Ny “kotrokorana fito” dia maneho ny hetsika Adventa tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844; kanefa ao anatin'izany hetsika izany no misy ny tantaran'ny 1843 ka hatramin'ny 1844, izay manomboka sy mifarana amin'ny fahadisoam-panantenana, ka mametraka ny mariky ny Alfa sy Omega eo amin'izany tantara izany. Ary izany tantara izany indrindra no tantara masina tondroin'i Jesosy sy Ellen White ho ilay tantara izay nirian'ny marina ho hita hatrany.

Ireo andalana efatra ireo—Mosesy, Davida, Kristy ary ny Milerita—dia mampianatra fa rehefa averina amin’ny faran’izao tontolo izao ny fanoharana momba ireo virijina folo, dia hisy fanomezam-pahefana, tsy ho an’ny hafatry ny anjely faharoa, fa ho an’ny hafatry ny anjely fahatelo, izay arahin’ny fahadisoam-panantenana, ka izany no manomboka ny fotoana fiandrasana.

Rehefa nidina tamin’ny 11 Aogositra 1840 ny anjely voalohany, dia nanamafy ny fitsipika ara-paminaniana lehibe indrindra narahin’ny Millerita izany, ary ny fahadisoam-panantenany voalohany dia hifandray manokana amin’io fitsipika io. Rehefa nifarana tamin’ny Antso Amin’ny Mamatonalina izany fahadisoam-panantenana izany sy ny fotoana niandrasana, dia hifandray amin’ny fitsipiky ny andro ho taona koa izany hafatra izany, tahaka izany koa ny fanondroana fa ho avy Kristy amin’ny 22 Oktobra 1844. Ireo mari-pamantarana efatra rehetra nanomboka tamin’ny 1840 ka hatramin’ny 1844 dia nifandray tamin’ny fitsipiky ny andro ho taona.

Ny Jiosy no natao ho mpitahiry ny lalàn’Andriamanitra, ary ny raharaha aseho ao amin’ny tsipik’i Mosesy dia ny lalàn’Andriamanitra sy ny didiny. Ao amin’ny tantaran’i Davida dia ny lalàn’Andriamanitra indray no hita. Ao amin’ny tantaran’i Kristy dia ny lalàn’Andriamanitra koa izany, fa raha tsy misy fandatsahan-dra, dia tsy misy famelana ny ota izay nasehon’ny lalàn’Andriamanitra tamin’ny mpanota. Fa ny Advantisma kosa dia natao ho mpitahiry tsy ny lalàn’Andriamanitra ihany, fa ny Teny ara-paminaniana koa.

Koa noho izany, ny lohahevitra ao amin’ny fizotry ny tantaran’ny Millerita dia ny fitsipika ara-paminanian’Andriamanitra. Amin’ny faran’ny Advantisma dia hiverina indray ho momba ny fitsipiky ny fandikana ara-paminaniana izany, nefa hatramin’ny taona 1844 dia tsy azo ampiharina intsony ny fotoana ara-paminaniana. Ny fitsipika amin’ny farany dia miorina amin’ny hoe ny Alpha sy ny Omega no maneho mialoha ny farany hatramin’ny fiandohana.

Rehefa nitsahatra ny fanjakazakan’ny Ottoman ho fanatanterahana ny loza faharoa, izay maneho ny asa ara-paminaniana nataon’ny Islamo, dia tanteraka ny faminaniana telo hetsy sivy amby sivifolo taona sy dimy ambin’ny folo andro ao amin’ny Apokalypsy 9:15, ary nohamafisina ny “fitsipiky ny andro ho taona”, izay tena ivon’ny asan’i Miller.

Rehefa namely ny fanafihan’ny Silamo tamin’ny 11 Septambra 2001, dia tanteraka ny fihavian’ny loza fahatelo ho fanatanterahana ny Apokalypsy 8:13, ary nohamafisina ilay fitsipika izay tena ivon’ny asan’ny Future for America; izany fitsipika izany, raha ambara tsotra, dia ny fiverimberenana ny tantara. Nohamafisina ny faminaniana momba ny trompetra loza iray izay maneho ny Silamo, rehefa samy tanteraka na ny anjelin’ny Apokalypsy toko faha-10 tamin’ny 1840 na ny anjelin’ny Apokalypsy toko faha-18 tamin’ny 2001. Niverina ny tantara. Ny zavatra andrasana manaraka dia fahadisoam-panantenana.

Ny fahadisoam-panantenana dia hampiditra fotoana fiandrasana. Ny fahadisoam-panantenana dia hahakivy sy hampiparitaka ireo izay voakasiky ny asa. Ny fahatanterahan’izany fahadisoam-panantenana izany dia ho vokatry ny tsy firaharahiana lalàna fototra iray amin’ny faminaniana, dia ilay fitsipika voalohany indrindra amin’ny faminaniana izay naorina tany am-piandohan’ny Advantisma. Ny fanomezam-pahefana tamin’ny 11 Septambra 2001 dia nifandray tamin’ny Silamo, ary ny fahadisoam-panantenana tamin’ny 18 Jolay 2020 dia momba ny

Silamo. Ampahafantarina antsika fa izay nahafahan'i Samuel Snow sy ireo hafa taoriany nahafantatra ny datin'ny 22 Oktobra 1844 dia satria nesorin'ny Tompo ny tanany tamin'ny fahadisoana iray tao amin'ny sasany amin'ireo tarehimarika tao amin'ny tabilao 1843. Tamin'izay i Snow sy ny Millerita dia nahita fa ilay porofo iray ihany izay nitarika azy ireo haminany ny taona 1843 ho fahatanterahan'ny faminaniana roa arivo sy telonjato taona dia fantatra tamin'izany fotoana izany ho ilay porofo iray ihany izay nahafahan'izy ireo namaritra ny 22 Oktobra 1844.

“I Jesosy sy ny antokon'ny lanitra rehetra dia nijery tamim-pangorahana sy fitiavana ireo izay, tamin'ny fanantenana mamy, dia naniry fatratra hahita Ilay tian'ny fanahiny. Nivezivezy nanodidina azy ireo ny anjely mba hanohana azy tamin'ny ora fitsapana nahazo azy. Ireo izay tsy niraharaha ny handray ny hafatra avy any an-danitra dia navela tao amin'ny haizina, ary nirehitra taminy ny fahatezeran'Andriamanitra, satria tsy nety nandray ny fahazavana izay nalefany taminy avy any an-danitra izy ireo. Ireo mahatoky nefa diso fanantenana ireo, izay tsy nahazo an-tsaina ny antony tsy nahatongavan'ny Tompony, dia tsy navela tao amin'ny haizina. Nentina indray ho amin'ny Baiboliny izy ireo mba handinika ny fe-potoana ara-paminaniana. Nesorina tamin'ireo tarehimarika ny tanan'ny Tompo, ary nohazavaina ny hadisoana. Hitan'izy ireo fa tonga hatramin'ny taona 1844 ny fe-potoana ara-paminaniana, ary fa io porofo io ihany izay nasehony mba hanapororofoana fa nifarana tamin'ny 1843 ny fe-potoana ara-paminaniana, no nanapororofo fa hifarana amin'ny 1844 izany. Ny fahazavana avy amin'ny Tenin'Andriamanitra dia namirapiratra teo amin'ny toerany, ary hitany ny fotoana fiandrasana—‘Na dia mitaredretra aza izany [ny fahitana], dia andraso ihany.’ Noho ny fitiavany ny fiavian'i Kristy tsy misy hatak'andro, dia tsy hitany ny fitaredretan'ny fahitana, izay nokendrena hampiharihary ireo tena mpiandry. Nisy fotoana voatondro indray teo anatrehany. Kanefa hitako fa maro tamin'izy ireo no tsy nahavita niakatra ambonin'ny fahadisoam-panantenany mafy mba hanana ilay hafanam-po sy hery izay nanamarika ny finoany tamin'ny 1843.” Early Writings, 236, 237.

Tokony hanantena isika fa ny porofo izay nitarika ho amin'ny faminaniana fa hanafika an'i Etazonia amin'ny 18 Jolay 2020 ny Islamo dia hanamafy fa, amin'ilay lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela, ny Islamo no fitsarana entina manohitra an'i Etazonia, ka tsy ampifandraisina amin'ilay tranga intsony ny singan'ny fotoana.

Mari-pamantarana lehibe efatra ao amin'ny tantaran'ny taona 1840 ka hatramin'ny 1844. Ny mari-pamantarana tsirairay dia mifandray amin'ny fampiharana ny fitsipika fototra napetrak'i Miller—ny fitsipika hoe andro iray dia taona iray.

Toerana efatra lehibe manamarika eo amin'ny tantaran'ny 2001, mandra-pahatongan'ny lalàn'ny Alahady. Ny 11 Septambra 2001 dia ny Silamo. Ny faminaniana tsy tanteraka tamin'ny 18 Jolay 2020 dia momba ny Silamo. Ny waymark tsirairay dia mifandray amin'ny fampiharana ny fitsipika lehibe an'ny Future for America—dia ny famerenan'ny tantara ny tenany. Ny “kotrokorana fito” dia maneho zava-mitranga ho avy izay haseho araka ny filaharany. Ny voalohany amin'ireo waymark efatra dia ny 11 Septambra 2001, izay manondro ny fanafihan'ny Silamo an'i Etazonia ho fahatanterahan'ny loza fahatelo. Ny waymark farany, izay maneho ny lalàn'ny Alahady eo amin'ny tantarantsika, dia tsy maintsy momba ny Silamo, satria ny Alfa sy Omega mandrakariva no mampiseho ny farany hatrany am-piandohana, ary ny Alfa sy Omega no Ilay nanisy tombo-kase

ny “kotrokorana fito” ho an’ity tantara ity indrindra. Ny Silamo dia hanafika an’i Etazonia amin’ny fotoanan’ny lalàn’ny Alahady.

Ity no iray amin’ireo singa fototra telo amin’ny fanokafana ny kotrokorana fito izay velarina ankehitriny. Raha vao nanambara ny hafatra izay tandindon’ny Antso Mamatonalina i Mosesy teo amin’ny tsipiky ny tantarany, dia niroso haingana ny fihetsiketsehana farany. Loza folo mahatsiravina sy mihoatra ny zavaboary no nifanesy mandra-pahatanteraky ny faminaniana momba ny lahimatoa, ka nahatonga ny antso tamin’ny mamatonalina tany Egypta. Raha vao niditra tao Jerosalema i Kristy, dia efa nanomboka ny dingana haingana nankany amin’ny hazo fijaliana. Raha vao nambara ny hafatra, dia tsy nisy fihemorana intsony. Hatramin’ny fivoriana toby tany Exeter tamin’ny 12 Aogositra 1844, dia latsaky ny roa volana tatỳ aoriana no nahatanterahan’ny faminaniana.

Ary tonga tamiko ny tenin’i Jehovah nanao hoe: Ry zanak’olona, inona izany ohabolana anananareo ao amin’ny tanin’ny Isiraely izany, izay manao hoe: Miha-lava ny andro, ary foana ny fahitana rehetra? Koa lazao aminy hoe: Izao no lazain’i Jehovah Tompo: Hatsahatro izany ohabolana izany, ka tsy hampiasainy intsony ho ohabolana ao amin’ny Isiraely izany; fa lazao aminy hoe: Efa akaiky ny andro sy ny fahatanterahan’ny fahitana rehetra. Fa tsy hisy intsony izay fahitana poana na sikidy mandokadoka ao amin’ny taranak’Isiraely. Fa Izaho no Jehovah: hiteny Aho, ary ny teny izay holazaiko dia ho tanteraka; tsy hahemotra intsony izany; fa amin’ny andronareo, ry taranaka mpiodina, no hilazako ny teny ka hahatanterahako azy, hoy Jehovah Tompo. Ary tonga tamiko indray ny tenin’i Jehovah nanao hoe: Ry zanak’olona, indro, hoy ny taranak’Isiraely: Ny fahitana izay hitany dia ho amin’ny andro maro ho avy, ary ny amin’ny fotoana lavitra no anaovany faminaniana. Koa lazao aminy hoe: Izao no lazain’i Jehovah Tompo: Tsy hahemotra intsony ny teniko na iray aza, fa izay teny efa nolazaiko dia ho tanteraka, hoy Jehovah Tompo. Ezekiela 12:21–28.